

OBRAĆANJE MEDIJIMA

David Schwendiman

Zamjenik glavnog tužioca

Rukovodilac Posebnog odjela za ratne zločine

Tužilaštva Bosne i Hercegovine

Počastvovan sam što me je Visoko sudsko i tužilačko vijeće izabralo na ovu funkciju.

Za početak, dopustite mi da kažem da niko ne bi trebao moje imenovanje tumačiti kao kritiku prethodnog rukovodstva, niti bilo koga ko je ovdje radio prije mene.

Njih veoma poštujem i čast mi je nastaviti tamo gdje su oni stali.

Ovom poslu pristupam s entuzijazmom. Uzbuden sam zbog izazova i prilika koje ovaj posao pruža.

Jedan od mojih najbitnijih zadataka u naredne dvije godine biće da osiguram da vrijedni uposlenici i uposlenice ovog Odjela imaju uslove za rad i podršku koja im je potrebna kako bi nastavili ispunjavati očekivanja ljudi za čiju dobrobit rade, kako bi nastavili obavljati svoje poslove s najvećom profesionalnošću, a s ponosom mogu reći da to već svakodnevno i čine.

Ne mogu zamisliti bolju grupu ljudi za ovaj posao. Isto tako za mene ne postoji niko s kim bih radije taj posao obavljao.

Znam da govorim u ime svakog člana Posebnog odjela za ratne zločine kada vam kažem da smo spremni učiniti sve što je u našoj moći da osiguramo da oni koji su tokom rata počinili ratne zločine i zločine protiv čovječnosti za to i odgovaraju. Svako od nas predano radi kako bi se ratna zlodjela javno procesuirala u otvorenim i transparentnim suđenjima koje će svi smatrati pravičnima.

Ako ste odgovorni za zločine počinjene tokom rata, bez obzira na kojoj strani ste bili, od nas se ne možete sakriti. Ne možete nas spriječiti da vas pronađemo niti da neumorno radimo na tome da vas pozovemo na odgovornost zbog onog što ste učinili. Od nas nećete pobjeći. Mi nećemo odustati. Neće biti važno koliko ste moćni, niti koliko moćnima sebe smatrate. Neće biti važno koliko nas kritikujete ili pokušavate uticati na naš rad. Nećete mirno spavati, jer ćete znati da mi ne spavamo. Nadmudrit ćemo vas i nadmašiti. Žrtve, kako žive tako i mrtve, i svi građani od nas zahtijevaju da u ovom zadatku damo sve od sebe. Mi ćemo to i učiniti.

Glavni tužilac i VSTV donijeli su mudru odluku da Odjel treba imati i zamjenika rukovodioca. To je Milorad Barašin, koji je takođe i zamjenik glavnog tužitelja. Mnogi od vas ga znaju kao bivšeg glavnog tužioca u Livnu. Mi ćemo zajedno osmisliti plan Posebnog odjela za narednih nekoliko godina. Izbor Milorada je vrlo dobar potez. S gospodinom Barašinom radim na predmetima koji su trenutno u fazi istrage. Radi se o predmetima koje on vodi vrlo vješto i energično. On se nalazi na čelu tima vrlo predanih ljudi. U skoroj budućnosti ćemo zajedno zastupati predmet pred Sudom. Radujem se tome. On je istinski profesionalac i veoma pametan čovjek. Izuzetno ga poštujem, jednako kao i drugi uposlenici Posebnog odjela.

Partnerstvo između gospodina Barašina i mene simbolično predstavlja partnerstvo između Bosne i Hercegovine i međunarodne zajednice. Tokom mog jednogodišnjeg rada u svojstvu registrara za dva posebna odjela, imao sam priliku lično se uvjeriti u velikodušnost međunarodne zajednice. Imao sam privilegiju da se upoznam i saradujem sa izuzetnim ljudima iz ove zemlje, u Uredu registrara, Ministarstvu pravde, VSTV i Tranzicijskom vijeću, koji s jednakom predanošću pružaju podršku radu Posebnog odjela. Znam da ćemo podršku i dalje imati i da će ona rasti.

Dopustite da dodam i ovu bitnu napomenu. Nema mjesta nezdravom natjecanju među međunarodnim organizacijama koje su pokazale da žele kontrolisati događanja u Posebnom odjelu za ratne zločine. Kao čovjek koji u tom Odjelu radi, mogu vam reći da to nimalo ne pomaže. To smeta. To nas odvlači od stvarnog posla koji moramo obavljati.

Nadam se da će sve međunarodne organizacije čiji je istinski interes da pomognu Bosni i Hercegovini dati svoj doprinos našem radu, a ne se s nama i s drugima natjecati da preuzmu kontrolu nad tim procesom. Suradujte s nama. Ako nam sa svoje strane možete ponuditi nešto što bi unaprijedilo naš rad, mi ćemo to prihvatiti u onolikoj mjeri u kolikoj smatramo da nam može koristiti.

Mi ćemo zatražiti pomoć kada nam ona bude potrebna. Prihvatit ćemo pomoć kada budemo smatrali da će nam to zaista pomoći. Rado ćemo prihvatiti osnovanu i opravdanu kritiku i koristiti je da poboljšamo svoj rad.

Svima koji misle da se mogu na bilo koji način uplitati u neovisnost Posebnog odjela za ratne zločine, ili uticati na naše odluke putem javnog pritiska ili medijskih kampanja, svima koji misle da ćemo preuzeti istragu ili krivično gonjenje ili zaustaviti istragu ili krivično gonjenje zbog političkog ili javnog pritiska, poručujem da o tom još jednom razmislite. Tratite svoje i naše vrijeme i energiju, koje možemo iskoristiti na bolje načine, a ne da se bavimo vama. Svoj ćemo posao obaviti onako kako mi mislimo da treba, svojim tempom, na temelju informacija koje su nam najdostupnije, koje se mogu provjeriti, te donošenjem najboljim nezavisnih procjena s kojima možemo obavljati svoj posao.

Pozivam javnost, posebno organizacije, udruženja, predstavnike zajednica, žrtve i druge na svim stranama da nam dostave informacije, da nam omoguće pristup materijalima koje posjeduju i da nam kažu šta ih brine, ali nam neće diktirati kako da donosimo odluke u Posebnom odjelu za ratne zločine. Nećemo tolerisati uplitanje u rad sa svjedocima ili dokazima, bez obzira na to kakve su vaše namjere ili koliko čvrsto vjerujete u postizanje određenog rezultata. Davanje lažnih informacija nama ili namjerno prikrićivanje informacija kako bi se uticalo na ishod istrage ili predmeta, bit će, ukoliko ga otkrijemo, predmet energičnog krivičnog gonjenja.

Pružićemo ruku ljudima pogođenim ratom i objasniti im najbolje što možemo, šta mi radimo i šta namjeravamo raditi, ali nećemo odstupiti od svoje nepristranosti i neovisnosti.

Želimo unaprijediti ono što je već postignuto. Postignuća se lako previde, kada se fokusiramo na pojedinačni predmet ili događaj. Kada postoji bujica kritika, gotovo uvijek neopravdanih, u velikom broju slučajeva neosnovanih, ili u drugim slučajevima namjerno pogrešnih, lako je izgubiti iz vida uspjehe koje je Odjel postigao. Ali pogrešno je misliti da smo zadovoljni sobom.

Od vas, kao predstavnika medija u ovoj zemlji, očekujem da ćete se upoznati s tim ko smo mi i šta radimo. Nadam se da ćete se upoznati i sa samim sistemom, kako biste bolje razumjeli naš rad. Također se nadam da ćete o nama izvještavati pošteno i tačno, pružajući javnosti korisne i upotrebljive informacije, tako da se ljudi koji to žele mogu informisati i pravilno ocijeniti naša postignuća i razočarenja i u njima sudjelovati.

Samo aktivno, agresivno, ali tačno, pošteno i pravedno izvještavanje pravilno služi javnosti. Tek tada će ljudi početi prema krivičnompravnom sistemu gajiti poštovanje kakvo on treba uživati. Naša je odgovornost da vama i javnosti dostavimo informacije potrebne da obavite svoj posao. To će uvijek biti tačne informacije koje ne ugrožavaju bitne vrijednosti kao što su prezumpcija nevinosti i pravično suđenje i koje ne utiču na provođenje pravde. Informacije koje obznanimo javnosti neće ugrožavati istrage ili nepravedno ukazivati na ljude obuhvaćene istragom koji na kraju možda neće biti optuženi ni za šta. Svoje postupke i informacije koje pružamo objašnjavaćemo kada to bude prikladno.

S vama ćemo saradivati korektno i otvoreno koliko je to moguće, ali mi ćemo odlučiti šta će se obznaniti javnosti i kada. Nećemo voditi istrage niti zastupati svoje predmete u medijima. Te aktivnosti čuvamo za teren, sobu za ispitivanje i sudnicu. Svoj posao ćemo obavljati što je transparentnije moguće, a da time ne ugrozimo vlastite mogućnosti da taj posao obavimo pravilno i kvalitetno. Također ćemo se početi redovito sastajati s vama.

Na kraju, iako se sa prošlošću moramo nositi svakodnevno, gledamo unaprijed, uvjereni da ćemo svojim radom doprinijeti oporavku zemlje od njene nesretne prošlosti i pomoći Bosni i Hercegovini, cijeloj Bosni i Hercegovini, da zauzme mjesto koje joj pripada u zajednici država.